

УДК 657.4

**9. 08.00.09 – Бухгалтерський облік, аналіз та аудит
(за видами економічної діяльності).**

Людмила Сас

к.е.н., викладач кафедри обліку і аудиту

Юлія Шопоняк

магістрант

ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника”

м. Івано-Франківськ

ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ І НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Ефективне та конкурентоспроможне функціонування господарюючих суб'єктів в ринкових умовах значною мірою визначається їх забезпеченістю сучасними засобами праці. Тому розуміння економічної суті основних засобів, знання нормативно-правової бази їх обліку є важливою ділянкою роботи на підприємстві.

Згідно П(С)БО 7 “Основні засоби”, основні засоби – це матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або поставки товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) [1]. Більш детальне визначення наведено у Податковому кодексі України: основні засоби – матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр (крім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних і архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 2500 гривень, невиробничих основних засобів і нематеріальних активів), що призначаються платником податку для використання у господарській

діяльності платника податку, вартість яких перевищує 2500 гривень і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік) [2].

Необхідною умовою правильного обліку основних засобів є єдиний принцип їх грошової оцінки – за первісною, залишковою, відновлювальною і ліквідаційною вартістю [3].

Належна організація обліку основних засобів, відображення інформації щодо їх надходження, оновлення, вибуття, морального і фізичного зносу, потребує своєчасного, повного та достовірного інформаційного забезпечення. Одним із проблемних питань в частині обліку основних засобів є його нормативно-правове регулювання (рис. 1).

Рис. 1. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку основних засобів

Джерело: [4, с. 416].

Основним нормативним документом з обліку основних засобів є П(С)БО 7 “Основні засоби”, яке визначає концептуальні основи формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби підприємства та її розкриття у фінансовій звітності.

Нечіткість нормативно-правового регулювання, численні зміни правової бази сприяли перекручуванню сутності основних засобів, відсутності взаємозв'язку між фінансовим та податковим обліком основних засобів, а також до неоднозначного сприйняття фахівцями інформації про них.

Таким чином, постійний моніторинг нормативно-правової бази обліку основних засобів сприяє налагодженню належного обліку цих об'єктів та дає можливість забезпечити ефективне їх використання, що призводить до підвищення кінцевих результатів діяльності підприємства в цілому.

Література

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби” / Затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.

2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р., № 2755-VI // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.

3. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 р., № 996-XIV // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>.

4. Хом'як Р. Л. Бухгалтерський облік та оподаткування : навчальний посібник / Р. Л. Хом'як, В. І. Лемішовський. – Львів : Бухгалтерський центр “Ажур”, 2010. – 1220 с.